

महाराष्ट्र शासन
ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग,
शासन निर्णय क्र. जलसं २००८/प्र. क्र. ६६/जल-८,
मंत्रालय, मुंबई -४०००३२
दिनांक : २० डिसेंबर, २००८.

वाचा : १) शासन निर्णय, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग क्र. सामासू-१०००८/प्र.क्र. ४६/जल-२०,
दिनांक २१ मे २००८,
२) शासन निर्णय, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग क्र. सामासू-१००८/प्र.क्र. ६४/जल-२०,
दिनांक २२ ऑगस्ट २००८,
३) संचालक (मृदसंधारण) पुणे यांचे पत्र क्र.मृदस/एसएनएन अे पंजी/ ४३९/मृद-१/२००८, दि.८ डिसेंबर, २००८.

प्रस्तावना :-

केंद्र शासनाने स्थापन केलेल्या नेशनल रेनफेड एरिया अॅर्थोरिटी (NRAA) मार्फत पाणलोट विकास प्रकल्पाकरिता सामाईक मार्गदर्शक सूचना २००८ (Guidelines for Watershed Development Project 2008) निर्मित करण्यात आल्या आहेत. त्यानुसार सर्व संबंधित केंद्रीय मंत्रालयामार्फत दि.१ एप्रिल २००८ पासून मंजूर होणा-या पाणलोट ग्रामसंचारिता या सामाईक मार्गदर्शक सूचना २००८ लागू झाल्या आहेत. या मार्गदर्शक सूचनानुसार १ एप्रिल २००८ पासून नव्याने मंजूर होणा-या पाणलोट प्रकल्पांचे काम पाहण्यासाठी संधिव (जलसंधारण) याच्या अध्यक्षतेखाली राज्यस्तरीय नोडल यंत्रणा (स्टेट लेकर नोडल एजन्सी) व जिल्हाधिकारी याच्या अध्यक्षतेखाली जिल्हास्तरीय पाणलोट विकास यंत्रणा (District Watershed Development Unit) स्थापन करण्यास वर नमूद दिनांक २१ मे २००८ च्या शासन निर्णयान्वये मंजूरी देण्यात आली आहे. केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनानुसार राज्य नोडल संस्था नोंदणीकृत करणे आवश्यक असल्याने वर नमूद दिनांक २२ ऑगस्ट २००८ च्या शासन निर्णयान्वये सदर संस्था "वसुंधरा राज्यस्तरीय पाणलोट विकास नोडल एजन्सी" या नावाने नोंदणीकृत करण्यास मंजूरी देण्यात आली आहे. त्यानुसार सदर संस्था दिनांक ५ डिसेंबर २००८ रोजी वसुंधरा पाणलोट विकास यंत्रणा या नावाने सोसायटी रिजिस्ट्रेशन ऑफिट अन्वये नोंदणीकृत करण्यात आली आहे.

वसुंधरा पाणलोट विकास यंत्रणा या संस्थेकरिता संधिव (जलसंधारण) याच्या अध्यक्षतेखाली कायद्याकारी समिती गठीत करण्यात आली आहे. सामाईक मार्गदर्शक सूचनाच्या आधारे प्रत्येक जिल्हायाचा पर्स्प्रेक्टिव प्लॅन (perspective plan) जिल्हा पाणलोट विकास युनीटमार्फत राज्यस्तरीय यंत्रणेकडे सादर करावयाचा असून त्याआधारे केंद्र शासनास निधी भंजूरीकरिता प्रस्ताव यादर करावयाचा आहे. मार्गदर्शक सूचनामध्ये यावाचत केंद्र शासनाने कोणतीही कार्यपद्धती दरवून दिलेली नाही. त्यामुळे पर्स्प्रेक्टिव प्लॅन तयार करताना विधारात घ्यावयाच्या बाबी व कार्यपद्धती यावाचतच्या मार्गदर्शक सूचना निश्चित करण्यासाठी कोअर ग्रुप स्थापन करण्याची बाब शासनाच्या विधाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

केंद्र शासनाच्या सामाईक मार्गदर्शक सूचना २००८ नुसार प्रत्येक जिल्हायाचा पाणलोट विकासाचा पर्स्प्रेक्टिव प्लॅन (perspective plan) तयार करताना विधारात घ्यावयाच्या बाबी व कार्यपद्धती निश्चित करणे. मार्गदर्शक सूचना तयार करण्याकरिता कोअरग्रुप (core group) स्थापन करण्यास शासन मंजूरी देत आहे. ह्या कोअरग्रुपची रचना संधिव (जलसंधारण) यांचे अध्यक्षतेखाली पुढीलप्रमाणे राहील:-

१) संधिव (जलसंधारण)	अध्यक्ष
२) संचालक (मृदसंधारण व पाणलोट-भेत्र घ्यावयस्थापन), पुणे	सदस्य
३) मुख्य बनसंरक्षक, नागपूर	सदस्य
४) आयुक्त, पशुसंवर्धन, पुणे	सदस्य
५) डॉ रामचंद्रन, एनआरएए, नवी दिल्ली यांचे प्रतिनिधी	सदस्य
६) श्री.राजन पवार, सहयोगी प्राध्यापक, यशद्वा, पुणे	सदस्य

२. पाणलोट विकासाकरिता सामाईक मार्गदर्शक सूचनाच्या आधारे खालील मुद्दांचावत कार्यवाही करण्यासाठी निश्चित कार्यपद्धती विकसित करण्याची मुख्य योगदारी कोअरत्युपची राहील:-

- १) जिल्हा प्रकल्प आराखडा त्यार करणे
- २) सनियंत्रण व मूल्यमापन कार्यपद्धती
- ३) प्रशिक्षण व अन्य शारीरिकी स्वायत्तेजी संस्थांच्या निवडीचे निकाय ठरविणे
- ४) राज्यस्तरीय व जिल्हास्तरीय यंत्रणामात्री योग्य व उचित मनुष्यबळ नियुक्ती

३. या समितीस बैठकीकरीता संबंधित अधिकारी अयच्या संस्था योना आमंत्रित करण्याची मुभा राहील.

४. कोअर मुफ्ते तयार केलेल्या कार्यपद्धतीचावत अंतिम मान्यतेचे अधिकार पूर्वीप्रमाणेच राज्यस्तरीय वसुंधरा पाणलोट विकास यंत्रणेचे (SLNA) राहील. हा शासन निर्णय केंद्र शासनाचे सामाईक मार्गदर्शक सूचनास अनुलक्ष्ण निर्गमित करण्यात येत आहे.

५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक क्र. २००८१२२०१७०४४००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नावाने,

२०११११
(रेखा भिंडे)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,
मा.राज्यपाल यांचे खालगी सचिव,
ना.मुख्यमंत्री यांचे खालगी सचिव,
मा.मंत्री, जलसंधारण, यांचे खालगी सचिव,
मा.राज्यमंत्री, जलसंधारण, यांचे खालगी सचिव
सर्व मंत्री, राज्यमंत्री यांचे खालगी सचिव,
मा.ठपाऱ्यक, महाराष्ट्र राज्य जलसंधारण सरकार परिषद,
मा.प्रमुख मार्गदर्शक, महाराष्ट्र राज्य जलसंधारण सरकार परिषद,
मा.मुख्य सचिव, यांचे सहसचिव
शासनाचे सर्व अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव,
अपर मुख्य सचिव (वने)
प्रधान सचिव (नियोजन)
प्रधान सचिव (कृषि)
प्रधान सचिव (पाणीपुरवडा व स्वच्छता)
सचिव (फटुम)
सचिव (जलसंधारण)
सचिव (प्रानविकास)
प्रधान मुख्य वन संरक्षक, नागपूर, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर,
सर्व विभागीय आयुक्त,
आयुक्त (कृषि), महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
महासंथालक, माहिती व जनसंपर्क, मुंबई (प्रसिद्धी करीता),
महासंथालक, कै.वसंतराव नाईक स्वायत्तेजी मिशन
महासंथालक, यशवंतराव उद्धाण विकास प्रशासन प्रबोधिनी, यशवंतराव
राज्य प्रमुख, एन.आय.सी.मुंबई

संचालक, सामाजिक वनीकरण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
 संचालक, भूजाल सर्वेक्षण व विकास यंत्रणा, पुणे,
 संचालक, मृदंसंचालक टे पाणिलोट क्षेत्र व्यवस्थापन, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
 संचालक, अर्थ व सांखियकी संचालनालय, मुंबई,
 संचालक, महाराष्ट्र सहूर संकेतन केंद्र, नागपूर
 सर्व जिल्हाधिकारी,
 सर्व उपायुक्त (विकास)
 मुख्य अभियंता, लघु पाटवंधारे (स्थानिक रसर), पुणे
 सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद्,
 सर्व प्रकाश्य संचालक, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा,
 सर्व अधीक्षक अभियंता, लघु पाटवंधारे, (स्थानिक रसर)
 सर्व विभागीय कृषि अधिकारी,
 सर्व सहसंचालक, सामाजिक वनीकरण वृत्ते,
 सर्व मुख्य वनसंरक्षक/सर्व उपर्यन्तसंरक्षक
 सर्व विभागीय वनसंरक्षक/सर्व विभागीय मृदंसंचारण अधिकारी,
 सर्व उपसंचालक, सामाजिक वनीकरण विभाग,
 सर्व सदस्य, महाराष्ट्र राज्य जलसंचारण सर्वलालार परिषद्
 महालेखापाल, (लेखापरिषद), महाराष्ट्र १ व २, मुंबई व नागपूर,
 महालेखापाल, (लेखा व अनुलेखा), महाराष्ट्र १ व २, मुंबई व नागपूर,
 रार्ड जिल्हा कोवागार अधिकारी,
 सर्व भ्रातालयीन विभाग,
 सर्व उप सचिव/अवर सचिव/कक्ष अधिकारी, ग्राम विकास व जलसंचारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
 निवड नस्तीजल-८